Deelnotitie 4.1 Duurzaamheid en alternatieven.

Oss staat voor de opgave om in 2050 energie neutraal te worden en wil uiteindelijk in de top 3 van de meest duurzame gemeenten in Brabant komen.
In 2015 hebben we, in samenwerking met het kennisinstituut Telos, ons met andere Brabantse gemeenten vergeleken om te kijken waar we nu staan. We zijn hierbij beoordeeld op alle duurzaamheidsindicatoren zoals die door het kennisinstituut Telos worden gebruikt. Op basis hiervan hebben we speerpunten gekozen en vastgelegd in de Duurzaamheidscirkel Oss. In de Duurzaamheidscirkel Oss zijn voor de pijlers People, Planet en Profit concrete speerpunten gekozen.

Binnen de pijler Planet leggen we de focus op een belangrijk verbindend en overstijgend thema: Energie. Om een energieneutrale toekomst te realiseren willen we energie besparen en duurzame energie opwekken. Hiervoor wordt een integraal plan opgesteld. In dit plan staat hoe we deze hoge ambitie gaan realiseren en met wie.
We willen de stap maken in ambitie van veilig ver weg naar concreet dichtbij. Binnen de huidige raadsperiode willen we concrete doelen realiseren.
Het klimaatakkoord van Parijs en de recente publicatie van het ministerie van Economische Zaken over de energievoorziening 2015-2050 onderstrepen de urgentie van het nemen van energiemaatregelen.

Windenergie is één van de duurzame energievormen die nodig zijn om onze ambities te realiseren. Een voordeel van windenergie is dat het één van de meest rendabele vormen van energie is en dat het geld oplevert. Alternatieve vormen van duurzame energie vergen nog onderzoek en ontwikkeling. De ontwikkelingen blijven we volgen en waar mogelijk stimuleren. Maar dit mag de voortgang van het windmolenpark niet vertragen.

De locatie ten noorden van Elzenburg-De Geer moet zo goed mogelijk worden benut. Daarin is in de ogen van de klankbordgroep zorgvuldigheid belangrijker dan “zo veel mogelijk”. Het neerzetten van te veel molens nu kan op lange termijn ook een negatieve invloed hebben op de realisatie van meer windparken elders binnen de gemeente Oss.

Een windmolenpark heeft een levensduur van maximaal 25 jaar. De economische levensduur is 15 jaar, technisch kunnen de molens wellicht daarna nog een aantal jaren blijven draaien. Door van een tijdelijke periode uit te gaan van maximaal 20-25 jaar zorgen we er voor dat in de toekomst opnieuw een goede afweging gemaakt kan worden over de lusten en lasten van een windpark. Dit in relatie tot dan eventueel beschikbare alternatieve vormen van opwekking van duurzame energie.

Naast het zoeken van alternatieve vormen van duurzame energie blijven we ook zoeken naar alternatieve locaties voor windenergie. Dat doen we door te kijken naar locaties op of nabij industrieterreinen (conform het huidige provinciale beleid), maar ook breder naar locaties binnen de gehele gemeente. Het onderzoek naar aanvullende locaties op of bij bedrijventerreinen is gereed. Dat onderzoek laat zien, dat er op Vorstengrafdonk en Molada geen mogelijkheden zijn, dat er op Nieuw Zevenbergen grote beperkingen zijn door radarverstoring en dat er op Elzenburg heel beperkte mogelijkheden zijn. Het tweede onderzoek (naar andere locaties binnen de hele gemeente, zoals bijvoorbeeld de Lithse en Geffense polder) kost meer tijd. Hiervoor is wijziging van het provinciale beleid noodzakelijk.

Mogelijke wijziging van het provinciale beleid

Mogelijk wordt het provinciale beleid de komende jaren verruimd, gelet op de grote opgave voor windenergie die nog ingevuld moet worden. Hierover hebben we met de provincie overlegd.

De provincie onderzoekt, in het kader van de provinciale omgevingsvisie, de komende tijd wat de energieopgave voor de toekomst is, met welke vormen van duurzame energieopwekking deze binnen Brabant kan worden ingevuld en hoe en waar hiervoor binnen Brabant in principe ruimte beschikbaar is. Op dat moment zal bezien worden wat het aandeel windenergie in de totale energiemix moet zijn en of dat moet leiden tot een aanpassing van het ruimtelijk beleid van de provincie.

Indien er de komende tijd sprake is van een initiatief van onderaf, gedragen door de plaatselijke bevolking en gemeenteraad, met mogelijkheden voor participatie van de omgeving en er is sprake van strijdigheid met het ruimtelijk beleid, dan is de provincie bereid om te zoeken naar mogelijkheden om toch medewerking te kunnen verlenen.

Of het beleid verruimd wordt is dus onzeker en we weten ook niet of een verruiming van het beleid voor Oss straks extra mogelijkheden biedt en zo ja, welke mogelijkheden dat zijn. Hoe de provincie omgaat met concrete gedragen initiatieven van onderaf (in strijd met het provinciale beleid) is ook onzeker. Wachten met het project voor Elzenburg-De Geer op een mogelijke aanpassing van provinciaal beleid, is dus niet verstandig.

Afweging kleine turbines versus grote turbines

We willen in deze deelnotitie ook ingaan op de terugkerende vraag of kleine windturbines een alternatief vormen voor de grote turbines.

De provincie Zeeland heeft omdat er weinig bekend was over kleine windturbines tussen 2005 en 2012 een experiment gedaan, samen met enkele andere partijen. In een onafhankelijke test met verschillende soorten kleine windturbines is gekeken of deze economisch, technisch en planologisch aantrekkelijk zijn.

Het testpark heeft volgens de provincie Zeeland aangetoond dat kleine windmolens in Nederland niet rendabel zijn. De windsnelheid op lage hoogte is te beperkt en de aanschafkosten zijn te hoog. De kostprijs per geproduceerde kWh uit de kleine windmolens kwam uit op € 0,24 tot € 0,48. (Windenergie uit grote windturbines kost momenteel € 0,08 per kWh.) Zonnepanelen zijn inmiddels scherp in prijs gedaald, waardoor zonne-energie nu € 0,12 per kWh kost. Zonne-energie is dus een beter alternatief voor kleine windmolens volgens de provincie Zeeland.

De onderzoeksresultaten van de provincie Zeeland zijn te vinden via de link http://www.zeeland.nl/energie-en-klimaat/windenergie.